

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Liber Tertivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

ANNO CHRISTI 325.

Αλέξανδρος Κωνσταντινουπόλεως
 τότε πρεσβύτερος ἐπὶ ὧν, εἰς ὑστερον δὲ
 καὶ τῆς Ὀπισθοκοπικῆς ἑρσετείας τῆς αὐ-
 τοῦ ἐκκλησίας λαχρῶν, σὺν Γαύλῳ
 ἐπὶ τότε ἀναγνώστῳ ὄντι, καὶ νοταρίῳ
 αὐτῷ, ταῖς ἐν ταῖς νήσοις πάσαις κυ-
 κλάσι.

Οὗτοι πάντες ὁ ἅγιοι καὶ ἁγιοσο-
 λικοί ἄνδρες πάσαις ταῖς ἐκτὸς οὐ-
 ρανῶν ἀγίας ἔδεῖ ἐκκλησίας τὰ ἐν
 τῇ Νικαίῳ ἀγία μαγάλη καὶ οἰκου-
 μενικῇ συνόδῳ κειριμένα διαπορθ-
 μεύσαντες, πανταχοῦ γῆς ᾤρεδωκαν, καὶ τὰ ἄρτιως ὁ λόγος ἀπέδξεν.

Alexander Constantinopolis
 tunc solum presbyter, postea ve-
 ro ecclesie illius episcopatum
 fortitus, cum Paulo tunc lecto-
 re, atque ipsius notario, ecclesiis
 omnium Cycladum insularum.

Hi omnes sancti atque aposto-
 lici viri omnibus sub celo fan-
 ctis Dei ecclesiis, quæ in sancta,
 magna & generali Synodo acta
 sunt, omnibus ubique terrarum
 tradiderunt, ut iam a nobis di-
 ctum fuit.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Κωνσταντῖν ὁ σεβαστὸς Ἀρείῳ
 καὶ Ἀρειανοῖς.

LIBER TERTIVS.

Constantinus Augustus Ario
 & Arianis.

ΚΑΚΟΣ ἐρμηνεύς ἀπόχημα
 εἰκῶν τε καὶ αἰδρίας ὅστι τὰ διαβό-
 λου. ὡσπερ γὰρ ἐκείνον οἱ δῆνοὶ πλάσσει
 πρὸς ἀπάτης δέλεαρ πλάττειν, οἰοεὶ
 κάλλους αὐτῷ διπρῆπειαν προσμηγα-
 νώμενοι, αἰχρῖσιν καὶ ἀπάξ ὄντι τῇ φύ-
 σε, ὅπως αὐτοῖς τελαπύροις ἄπο-
 λυοῖ, πάλιν αὐτοῖς προτείνων τ' αὐτῷ
 ὅσα αὐτοῖς ἔχον ποιήσεν, ὡ μόνον
 σπουδῆς ἄξιον τὰ τ' ἐπὶ δοκεῖ, τὰ τῆς
 οἰκείας ἰταμῆτιος δηλητήρια ἀφει-
 δῶς παρβαλλέει. τοιγαρὶ τοι καμνήν,
 καὶ ἀφ' ἧ γερῶνασιν ἀνδρῶν, ἐδέπω-
 ποτε φλυεῖσιν ἀπιστίας εἰσάγα πῖσιν.
 διότι οὐδὲν τῆς ἀληθείας ἀρετῆ ἀπέδον
 ἐκείνο φαίνεται, τὸ πάλαι τῇ θεῷ ῥήσῃ
 διηρθρωμένον, ὅτι παρὸς τὸ κακὸν εἰσι
 ἄφρονοι. τί δ' αὖ πῃ ἐκείνο λέγεσθαι πῶς
 βουλεύεσθαι χρεῖν αὐτὸν ἄπολωλε-
 κῶτα, μηκέτι κουφισμῶ πνα ἐπικρίαν
 βίβρασαι ὀπιθυμῶν; ἢ τοίνυν Φημί,
 Concil. Tom. 2.

MALVS interpres, re vera
 effigies quædam & imago
 diaboli est. Vt enim illum periti
 artifices ad omnem deceptionis
 dolum effingunt, velut pulcritu-
 dinis formæque decus affingent-
 es illi, natura sua plane turpissi-
 mo, ut miseros mortales perdat,
 errorem iis obiiens: eodem
 plane modo, ut opinor, facit, cui
 illud solum studio dignum vide-
 tur, ut noxia impudentiæ & au-
 daciæ suæ pharmaca profusus
 omnibus obiiat. Etenim no-
 uam, nec post homines natos vn-
 quam vitam, infidelitatis fidem
 inducit. Quamobrem nec a veri-
 tate abhorrere illud videtur iam
 pridem diuina oratione explica-
 tum, quod ad malum sunt sapien-
 tes. Quid enim quispiam dixe-
 rit illum consilii capiendi gra-
 tiam perdidisse, qui non amplius
 subleuationis auxilium vllum in-
 uenire expetit? Quorsum igitur,
 O o o

Christe Christe, Domine Domine? quorsum nos quotidie prædones vulnerant? Stat ex aduerso dura quædam & violenta audacia, fremit frendetque dentibus infamia deformis, & innumeris fauciatia criminibus. Ipsa certe in lege & promulgatione nominis tui velut quibusdam procellis & malorum fluctibus disiecta, effundit perniciofa verba, eaque scribens in lucem edit, quæ nunquam tu qui cum æterno Patre tui ipsius fonte vna existis, in cognitione tui definiuisti. Cogit omnino & conuehit graues & iniquas impietates, nunc quidem linguas crispans, nunc vero iterum miserorū studiis elata, quos ipsa præsentis præ securitate decipit simul & corrumpit. Iam autem volo præsidis ipsius ingenium expendere. Quid enim ait? Aut teneamus, inquit, cuius iam compotes facti sumus; aut fiat sicut ipsi volumus. Cecidit, & cecidit quidem interfectus: dolo ne, inquit, an atroci aliqua caliditate, nihil refert. Illud solum grande ducit, quod propter prauas cogitationes in ipsum irrepit. Multitudinem, inquit, habemus. Progrediar & ipse paulo vterius, vt insani belli spectator fiam: ipse inquam progrediar, insanorum bella sedare antea solitus. Age sane Mars Ari, clypeis vtendum est: ne tu hoc feceris, obsecro. detineat igitur te Veneris congressus. Verum vtinam quemadmodum turba plausibilis videris, sic & pietate vigeres erga Christum. Ecce iterum supplex venio, & armorum copia pollens, pugnare nolo:

ινέτης έρχομαι, & τῶν ὀπλοῦν πᾶν πλήθος ἰσχύων, μάχεσθαι μὲν οὐκ ἐθέλω

Χεῖρε, Χεῖρε, κώε κώε; ἢ δὴ ποτε ἡμᾶς τὸ λησθέντων ὁσημέραι πῖρῶσκέ; ἔσηκεν ὁ ζενδυπίας δὲ νή πρ βίαία πόλμα, βρυχάται ὁ ππρίουσα τὸ ὀδόντα δειμορφος ἔσῳ ἀπμίαι, & ππτοδαπῶς πῶε τερωιδρῆ ἔηκλήμασιν. αὐτῆ μῆτοι σὶ τῶ νόμῳ κῆ τῶ πῶε (ὁδ κπρῶμαπ, ὡσπῆρ πσι ζάλας τεκκμίας κακῶν διαφορεμῆρη, ὁξερῶζεταμ μῆρ ὁξῶλεῖς λόγοι, ζεάφουσα ὁ πύτοις ἐκφάγῳ, ἔς οὐδέποτε ὁ τῶ αἰδῶ πῆς σωτῆ πηγῆς τῶ παρῆ σωυπῆρζων, τῆς πῶε σαυῶζ γῶσσην ἀφῶεσαι. σωαγῆ ὁ ὅλωσ κῆ συμφορεῖ δὲν ἄπῆ καὶ ἀνομα ἀσέημάσῳ: νῶ μῆρ τῆς γλώπῆς κραδαίνουσα, νῶ δῆ αὐ πάλιν τῆς τῆ ἀθλίων σωυδαῖς ἐπαυρομένη, οὐς ἐπ ἀδίας αὐτῆ πῶρόντας ὁξαπατῆ κῆ φῶρει. βούλομαι ὁ ἦδη τῆ πῶε ὀδρου αὐτῆς τῆ φῶσιν ὁξετασαι. ἢ γῶ δὴ λέγῆς; ἢ κατῆρωμῆρ, φησὶν, οὐ ἦδη ἔηρατῆς γερόναμῆρ. ἢ γῶε δῶ ὡς αὐτοὶ βουλομῆδα. πῆ πῆωκε, κῆ τῶν πῆ πῆωκεν αἰμαρῆμῆρος. δῶλω, φησὶν, ἢ δὲν ὀτῆσι πῶουργίας, ἔδῆν διαφῆρῆ. σεμῶν ὀνον ἦγῆται, ὁ δια πῶνηρῆς ὁπῆνοίας εἰς αὐτῆ εἰσερῆρῆ. πῆ ἦδη, φησὶν, ἔρῶμῆρ. πῶε ἔησῶμα δὴ μῆκρον αὐτῆς ὁπῆ τῆ πῶε δῆν, ὡς αὐτῆ τῆ μῆνίας πολέμων σταπῆς γῶωμα. αὐτῆς ἔφῶ ἐγῶ πῶε ἔησῶμα, ὁ πῶ τῆ ἀφρόντων πολέμοις πῶεῖν εἰωθῶς. ἄγε δὴ Ἀρεῖ Ἀρεῖ, ἀσῶιδῶν * ἢ χεῖρα. μῆ σὺ γῆ ἔπο ποιησῆς * αἰ ἰκετεύομῆρ. ὁπῆρῆ τῶ γῶω σῆ ἢ Ἀφροδίτης ὀμιλία. ἀλλὰ γῶ εἶδε ὡς τῆς ὀχλοῖς ἄριστα σωεκκροτῆσῶμα δῶκαῖς, οὐτῶ τῆ πῶε (ὁ) Χεῖρον ὡσῆεῖα πῶεσῆν ἀκμάζην. ἰδῶν δὴ πάλιν αὐ

ANNO CHRISTI 325.

τη δε του Χριστου πεφραζμενος πρως,
σε τε ιαουαυαι, & τον αλλοις δεραπεδ-
σαι βελομα. η εν φης ταυτα περα-
τειν, α μη τοις ηδισι περοσθη τοις θεις;
δλλα μν ποιας ηουγιας, ειπε μοι, η
πνα πελοισιαν πεβεβλημεν,
μαλλον δε, εφ ο, π περοπετειας ε-
ληθακω; ω πολυμς υπο κεραυνων
αξιας κειταιρεθιμαι! ακουσαι γδ α
δεδηλακε πρωω περο με, ιον λοπο-
σαρονι γραφων τω κλαμα. ουτω,
φησι, πεουοιδυ. ειτ ομα περοαεις
ουκ οδα αθα θεραως πως και μα-
λα ακριβωσ εξησκημενα, προϊων πορ-
ρωτερο, ουδεν ο, π τ θνηων απεισιω-
πισεν. δλλ ολον ως δυ ειπη πε τον ης
περανοιας λιωωξε ηουαυρον. απε-
λαυοιμα, φησι, η πω το εισδεχθη-
να ημας αδθαν αφαιρυνται. δλλ ου-
δεν πω ταυτα περοσ το περαζμα. τοις
η εξης περοσεχε τ εν αυτ γδ χη-
σομαι τοις ρημασι. δεοιμα, φησιν,
εαν επι τ αυης επιμωρη γωμωσ ο τ
Αλεξανδρειας επισκοπος, ημιν ε λοι-
ποδ δεθιμαι κτ τ το νομω διαταξιν,
τας ανδεσμοις η αφραιπτοις δερα-
πειας τω θεω επιπελεν. ω θνης δυα-
δειας, λιω σουοδη τ δηηδειας απελε-
ξα περοσθη. ο γδ αυτω κειθ ηδονλω
ετυγχανεν ον, επο η σωτομια τ φρα-
σεως απετωπωσατο. η φης αποπε; δια-
σαον ω περοσωπον ημιν το σαθεον ης
και εμε αγρειας θυ διανοιας επιπειχ-
ζην μηχανα; κη τον επι κεικω θυ προ-
σαλακέντας δυπολεσαι απεδεξ; η εν,
φης, περαξω, ει μηδεις αξιον ηγαταί
με δεξααξ; τωπο γδ πολλακωσ εκ ης
αυοσιας φαρυγος εκβοαξ; ερω η τα-
νδυπον ερομαι σε. ποδ δε σαφες γωελομα ε μρτυρον ης σαυτ δια-
νοιας επεδειξω; λιω εχλω σε διαπιυξαντα, ε τοις θεοις ε τοις ανθρωπνοις

Concil. Tom. 2.

Christi vero fide munitus, cum
te sanare, tum alios curare volo.
Cur igitur ais ea te facere quae
moribus tuis non conueniunt?
Sed qua quiete, dic mihi, dic
quae so, aut quibus copiis cinctus,
vel potius quo temeritatis pro-
uectus: O audaciam fulmine vin-
dicandam! Audite quae nuper
mihi indicauit, calamo virus in-
stillante scribens: Sic, inquit, cre-
dimus. Deinde addens nescio
quae insolenter, & valde accura-
te elaborata, progressus ulterius,
nihil acerbitatis omisit, sed om-
nem, vt ita dicam, dementiae
thesaurum aperuit: Expellimur,
inquit, & receptionis nostrae se-
curitas omnis tollitur. Sed haec
parum ad rem; quae sequuntur
attendite: ipsius enim verbis utar.
Rogamus, inquit, si in ea-
dem sententia maneat Alexan-
driae episcopus, facultatem nobis
posthac dari ex legis praescri-
pto legitimos & necessarios cul-
tus Deo tribuendi. O insignem
impudentiam, quam veritatis
studio reprehendi oportebat!
Quod enim illi ex animi senten-
tia accidit, id dictionis compen-
dio expressit. Quid ais inepte?
Diffidium speciosum scilicet nobis
vlcus efferati erga me animi
opponere paras, & in malo te-
cum implicatos perdere festi-
nas. Quid, inquis, si nemo di-
gnum me existimat qui reci-
piar? illud enim saepe impuro
guttore clamas, ego vero contra
tibi dicam: Vbi certum docu-
mentum & testimonium ingenii
tui ostendisti? Quod oportuit te
diis & hominibus explicare, &

O o o ij

perfpicue aperire, maxime cum venenati serpentes tum magis efferari soleant, quando in penitiffimis lustris reconditos se esse sentiunt. Illud vero valde in eo vrbatum est, quod sub persona pudoris tanto studio silentium fimulet. Mittem & mansuetum te palam exhibes, cum malarum artium & insidiarum plenus multos fallas. Sed o miseriam! diabolus vt voluit, Arium nobis iniquitatis officinam fecit. Accede ac dic mihi fidei tuæ documentum, & nequaquam taceas. Heus tu qui os obtortum & ingenium ad omnem improbitatem possides: vnum dicis Deum? me suffragatorem habes: sic igitur sentias. Eiusdem essentiae ais esse Dei Verbum quod principio sineque caret? hoc quoque laudo: sic credas. Si quid vltius adnectis, id tollo. Si quid ad impiam sciunctionem adstruis, id nec videre me nec intelligere fateor. Si corporis hospitium ad diuinarum functionum dispensationem assumis, non reprehendo. Si spiritum æternitatis in præcellente Verbo genitum dicis, admitto. Quis nouit Patrem, nisi qui venit a Patre? quem nouit Pater, nisi quem ex se ab æterno & sine principio genuit? Tu hypostasim peregrinam substituere putas oportere, male vtiq; credens: ego vero præcellentis & omnia peruadētis potestatis plenitudinem Patris & Filii, essentiam vnā esse cognosco. Si igitur tu auferes ab illo, a quo ne cogitatione quidem contentioforum auferri vnquam potuit; ad-
 γνώσκω. εἰ ποῖνυ μὲν σὺ ἀφαιρῆς ἀπὲς ἐκείνου, ἀφ' οὗ χωρεῖσθαι οὐδὲ διανοίᾳ τῆς ἐρεχθούτων δεδιώτηται οὐδεπώποτε οὐδέν. παροδῆκως

σαφῆ κατὰ τὴν ἐπιπέδον καὶ πτωχικῶτα ἰοβόλα τῆς ἐρεχθούτων καὶ πτωχικῶτα μάλλον ἀρεχθούτων πέφυκεν, ὅταν εἰαυτὰ τοῖς τῆς φωλεῶν μυρῶν ἐνδρῶντα ἀδῆται. ἐκείνο δὲ γε λίαν ἀστῆον αὐτῶν, τὸ σπουδαῖως δὲ μάλα κατὰ τὸ ὑπὸ τῆς παροσωπεῖον ἀδῆς σὺ γὰρ πλάττεισθαι. τῆ μὲν τῆς χημῆτος πέφυκεν, ἡδῶσθον σεαυτῶν καὶ χειροποίησι σὺ γε ἀρεχθῶν. κακῶν δὲ μωλείων καὶ ὀπῆσθαι ἐνδρῶν γέμων, ὅσῳ πολλοὺς λέλειπται. ἀλλ' ὡς τῆς ἀθλιότητος. ὡς ὁ πονηρὸς βεβούληται, οὕτως Ἀρειον ἡμῖν ἀνομιᾶς ἐργασθῆσθαι κατεπέσθησθαι. λέγε δὲ νῦν μοι παρελθόν τὸ σεαυτῶν πῆσθαι τὸ γνώσειμα, καὶ μηδαμῶς γε ἀποσιωπήσῃς. ὡς τὸ μὲν ἑσθῆμα διάστροφον, τὸ δὲ φύσιν ὁξυρόσθον παρὸς πονηρίαν κακῆσθαι. εἶνα λέγῃς θεόν; σύ μὲν φωνῆ ἐχθῆς καμῆ, οὕτω φρόνῃ. τὸ ἐσθῆς αὐτῶν ἀπαρῶν καὶ ἀπελάττεισθαι λόγον ἐστὶ φῆς; ἐργῶ τῆσθαι οὕτω πῆσθαι. εἶπ παρὰ τῆσθαι παροσπῆκεις, τῆσθαι ἀναρῶν. εἶπ παρὸς ἀσθεῖα χωρισθῶν συγκαταλέγεισθαι, τῆσθαι ὑπὲρ ἄν, ἔπε νοεῖν ὁμοιογῶν. εἰ πῶν τῆσθαι σώματος ξενίαν παρὸς οἰκονομίαν τῆσθαι ἐνεργῶν ἀφραλαμβαιῆς, ἐκ ἀποδοκιμαζῶν. εἰ τὸ πῶν τῆσθαι αἰδιότητος ἐν τῶ ὑπὲρ ἄν τῆσθαι γαλῆσθαι λέγῃς, δεχθῶν. πῆσθαι ἐγὼ τὸ παρὰ τῆσθαι, εἰ μὴ ὁ ἐλθῶν ἀπὸ τῆσθαι πῆσθαι; τίνα ἐγὼ ὁ πατῆρ, εἰ μὴ ὁν αἰδιότητος καὶ ἀναρῶν ὅς αὐτῶν γαλῆσθαι; σὺ μὲν ὑπὸ σῆσθαι ἐσθῆν ὑποτάθεισθαι οἶε δέσθαι, κακῶς δὲ πῶν πῆσθαι. ἐγὼ δὲ τῆσθαι ὑπὲρ ἐξ ὄρου ἐστὶ πῆσθαι πάντα διηκούσθαι διωσθῆσθαι τὸ πῆσθαι. μα παρὸς καὶ ἡσθαι, οὐσθαι μῆσθαι ἐστὶ

ANNO
CHRISTI
325.

δὲ χαρακτήρας ὁδοποιεῖς, καὶ ὁ-
 λως γνωρίσματα ζητήσεων διορί-
 ζεις, ἐκείνω ᾧ ὀλοκλήρῳ μὲν ἔξ
 ἑαυτοῦ πλὴν αἰδιότητι δέδωκεν, ἀδιά-
 φθορον δὲ πλὴν ἐνοίου, ἀθανάσιος τε
 δὲ ἑαυτοῦ καὶ ἐκκλησίας ἐνεμε πίστιν.
 κατὰ βαλε ἐν δὴ, κατὰ βαλε τὸ βίη-
 της τῆτο ἀνόμημα, ᾧ ἀσεῖε σὺ καὶ ἄ-
 φωνε, καὶ τὰ κακὰ παρὸς ἀπιστίῳ τῆ
 αἰοήτων ἐξ ἄδαν. ἐκόπως ἀρε σε ὁ
 πονηρός τῆ ἑαυτοῦ κατεστρέψατο κα-
 κία, καὶ οἷς μὲν ἰσως ἦδη τὸ τοῖστον εἶπ
 δοκίει ἔπω γὰρ σεαυτοῦ πέπεικας. ἐστὶ ἡ
 πάντη ὀλέθριον τὸ κακόν. Φέρε δὴ τὸ ἐν
 τοῖς ἀποπήμασι διατελεῖς ἀπαλλα-
 γαίς, ἀκουε ᾧ δαμῶνιε Ἀρειε· σοὶ γὰρ
 διαλέγομαι. τῆς ἐκκλησίας δὴ που ἔ-
 θεοδὸς ἀποκηρυγμένος ἐκ ἀδοκίῃ;
 ἀπολωλως, ὡς ἴδοι, ἐὰν μὴ βλέψας εἰς
 σεαυτοῦ, πλὴν ἀφροδισαν τοῖ κατεκρίνης
 αἰοιδι. ἀλλ' ἐρεῖς, ὡς ὄχλοι συμπερά-
 ποισὶ τοῖ, καὶ τὰς φρονήδας ἀπελαυνε-
 σιν. ἀκουε δὴ μικρόν ἕποσων τὰ ὦτα,
 ᾧ ἀνόσει Ἀρειε, καὶ σιωπῆς τὸ σεαυτοῦ ἀ-
 νοιδι. σὺ δὲ ᾧ πάντων κηδεμῶν θεός,
 βίμηρης εἶης τῶ λεγομῆνῳ, εἰ πῆσεως
 ἐχοιτο. ἐγὼ γὰρ ὁ σὸς ἀνδροπος ἴλεω
 ἔχων τὸ ἀφροδισαν παρομήθηδου, καὶ ἔξ
 ἑλλωικῆς, καὶ ἐκ Ρωμαϊκῆς γραφῆς
 πάνυ δεχματοπῆς σαφῶς ἀποδείξω
 τὸ Ἀρείε μανίδου, παρὸς τετραγλίῳν που
 ἐτῆρ ἕποσ τὸ Ἐρυθρας παρορρηθεῖσαν
 τε καὶ παροφημαθεῖσαν. ἐφη γὰρ ἐκείνη
 γε· Οὐαὶ τοῖ Λιβύη ἐν παροελίοις κα-
 μῆνη χώροις· ἦξ γὰρ τοῖ καμρός, ἐν
 ᾧ μὲν τὸ δῆμων ἐ τὸ σαυτῆς θυγατῆων
 δῆνον ἀγῶνα ἐ ὠμὸν ἐ παγάλεπον
 ὑπελθεῖν αἰατικαθήση, ἀφ' οὗ κριτή-
 ριον μὲν εἰς ἀπαντας πῆσεως τε καὶ ἀσε-
 βείας διαδοθήσεται· σὺ ἡ παρὸς ἔχρατον ἀποκλίνης κατεσροφῆς. ὑμεῖς γὰρ τὸ ἔ-

ditionis autem characterem pro-
 moues, & signa quæstionum ex-
 plicas, illi cui integram quidem
 ex seipso æternitatem dedit, in-
 corruptam vero immortalitatis
 intelligentiam per seipsum, &
 ecclesiæ fidem attribuit. Abiice
 igitur, abiice tam stultæ opinio-
 nis flagitiū, facete & canore Ari,
 mala ad insipientium perfidiam
 decantans. Iure te diabolus sua
 subuertit malitia, & quibusdam
 fortasse hoc iucundum esse vi-
 detur: sic enim tibi persuades. Est
 vero plane pestiferum hoc ma-
 lum. Age sane relicto illo absur-
 darum opinionum studio, o mifer
 Ari, audi: tecum enim disse-
 ro. Non sentis te ab ecclesia Dei
 ciecūm? periisti, certo scias, nisi
 teipsum respiciens, dementiam
 tuam damnes. Sed dices mag-
 nam multitudinem hominum
 te adiuuare, & curas tuas suble-
 uare. Audi igitur, paululum au-
 res tuas submittens, o impie Ari,
 & intellige tuam dementiam.
 Tu vero Deus qui omnium cu-
 ram geris, adfīs benignus iis quæ
 dicuntur, si ex fide sunt. Ego
 enim homo tuus diuina prouiden-
 tia fretus, ex scripturis Græcis
 & Romanis, iisque vetustissimi-
 mis, insaniam Arii aperte de-
 monstrabo ante ter mille annos
 ab Erythræa præsignificatam at-
 que prædictam. ait enim illa: Væ
 tibi Libya in maritimis sita locis:
 veniet enim tempus in quo cum
 populo & filiabus tuis certamen
 graue, durum & omnino difficile
 subire cogeris, ex quo omnium
 fides & pietas iudicabitur: tu ve-
 ro ad extremum exitium deuer-
 gis. vos enim cælestium florum

receptaculum conuellerē aufi estis, & morsu discerpere, atque adeo ferreis polluistis dentibus. Quid igitur callide veterator, vbi locorum esse fateris: Illic scilicet: habeo enim literas, quas ad me furoris tui calamo scripsisti, in quibus ais omnem Libyæ populum conspirare tecum ad salutem. Si vero negaueris hæc ita se habere, Decum testor, me vetustissimum Erythrææ exemplar Græcè scriptum habere, quod Alexandriam mittam, vt quam citissime pereas. Anne tu sine peccato furcifer? anne manifeste periisti miser, tanto malo circumseptus? Nouimus quid moliaris: quæ cura, quis metus te perturbet, non nos latet infelix & calamitose. O mentis tuæ stuporem, qui morbum & inopiam animæ tuæ non reprimis, impie; qui veritatem variis confodis sermonibus: & cum talis sis, nos vituperare non vereris, & nunc redarguens, vt tibi videtur, nunc vero commonens tamquam fide & doctrina præstantior, a quo scilicet miseri auxilium sibi suppeditari cupiunt: tametsi neque congregari cum tali oportet, neque omnino illum compellare, nisi quis in subdolis huius verbis recte viuendi spem & in versibus recõditam esse putet. Sed non est hoc verum: longe sane abest. o imprudentiã vestram, qui cum isto vos commiscetis. Quis igitur furor vos huius acerbã linguam & aspectum tolerare coegit? Esto, sed iam ad te sermonem conuerto, o hominem animo imprudentem,

γλώπης καὶ τῆς ὄψεως ἀναστέλλου κατὰ πᾶσα κασεν; ἀλλ' ἐπὶ αὐτῷ ἢ δὴ σε βαδιοδμα τῷ λόγῳ, ὡ πῶ μὲν ψυχῆ ἀφρον σὺ, πῶ δὲ γλώπῃ

ροῖων αὐτῶν τὸ δεκτικῶν δὴ ἀ-
 παύσει πτολήκατε, καὶ δὴ γὰρ
 ἀπαρξῆσαι καὶ μὲν δὴ σιδηροῖς ἐξεί-
 νατε τῶν ὁδοῶν. ἢ δὴ τα, ὡ πανοδρε;
 ποδ γῆς σαυτῶν ἔῃ νῦν ὁμολογεῖς;
 ἐκεῖ δηλονότι κατέχω γὰρ σὺ πᾶ
 γραμματῶν, ἀ πῶ τῷ μανίας καλῶμα
 πῶρὸς μὲ διεχάραξας, ἐν οἷς φῆς πᾶ-
 τῶν τῷ Δίῳ δῆμον σύμψηφον ἔῃ τῶ
 πῶρὸς σωτηρίαν δῆπου. εἰ δὲ ἐ φῆσας
 πῶν πῶρὸς ἔχων, μὲν τυρομα ἢ δὴ τῶ
 θεῶν, ἢ μὲν δὲ χαρίοτατον τῷ Ερυθράς
 πικτόν, δὲ ἑλλωικῆς σωτῆρα γμῆνον
 γλώπης, εἰς Αλεξάνδρειαν ἀποσέλ-
 λειν, ὡς αὐτῶν δὴ δόλοιο. εἶτα σὺ ἀν-
 ἀμῆστος, ὡ δὴ κρανοφόρε; εἶτα ἐ σα-
 φῶς δὴ πῶλας ὡ ἀθλιε, τῶν πῶ δὴ
 νῶν ἀπεροισχυρισμοῖς; ἴσμεν, ἴσμεν σὺ
 τὸ ἐχέρισμα. ποῖα φρονῆς, ποῖόν σε
 ἀράτῃ δέος, ἐ λελήθεν ἡμᾶς, ὡ δὴ σπνε
 καὶ παλαίπωρε. ὡ τῷ ἀμβλυπῆτος τῶν
 φρενῶν, ὡς οὐδὲ πῶν νόσον καὶ πῶν ἀμη-
 χανίαν τῷ σαυτῶν ψυχῆς ἀναστέλλεις ὡ
 ἀνὸσιε ὡς πῶν δὴ δῆλον ποικίλοις διο-
 ρύπῃς λόγῳ καὶ τῶν οδοῶν ὡν ἐκ ἀγῶ-
 νη ἡμᾶς ἴεγων, ἔ νῦν μὲν ἐλέχων
 ὡς γὰρ οἶε νῦν δὲ αὐτῶν πάλιν νουθετῶν,
 ὡς πῆσας ἔ λόγῳ ὑπὲρ φέρον * ἀπὲ ἔ *
 δῆτα οἱ ἀθλιοι ἴπικουρέδου ἐαυτοῖς
 πῶρὸς ἐξῆς γλῶπῳ καὶ ποι οὐδὲ συλ-
 γίνεσθαι τῶ ποιούτῳ ἐχρῶν, οὐδὲ ὅλας
 αὐτῶν ἀροσφῆπῆσας, πῶν εἰ μὴ πῶ
 εὐ τῶν ὑπόλοις πούτου ῤήμασι τῷ τῶ
 ὀρθῶς βιοῦν ἐλπῆσας πῶς μῆσας ἀπο-
 κείσθαι οἶετα. ἀλλ' ἐκ ἐστὶ τῶν πῶν
 γὰρ δῆ. τὸ δὲ ἀλλήδῃς, ὡ τῷ ὑμεσῶν ἀ-
 νοίας, ὅσοι πούτῳ σῶν ἀγίνεσθαι! πῶ
 ἀρα οἷστρος ἡμᾶς πῶς χαλεπῆς πούτου
 ἢ δὴ σε

ANNO CHRISTI 325.

Handwritten marginal notes in a smaller script, partially visible on the right edge of the page.

est impudens & nequam, qui ad extremam improbitatem & iniquitatem progressus, pietatem simulat. Apage, inquit, nolo Deum iniuriis obnoxium videri, ac ob id suppono & fingo mirabilia sane fide, quod Deus cum nouellam & nuper creatam Christi substantiam faceret, auxilium sibi ipsi preparauit, vt mihi quidem videtur. Quod enim, inquit, ab ipso abstuleris, id minus fecisti. Tibi igitur hæc fides est, o lues & perniciēs? Tu ex hypothēsi figmentum fumis cum, qui gentium figmenta condemnauit? Tu adscititium eum vocas & velut officiorum ministrum, qui sine cogitatione & ratiocinatione, eo quod semper vna cum Patris aternitate existat, omnia perfecit? Adapta iam si audes, adapta inquam, Deo, quod præcaueat, & metuat, & speret euenturum; quod cogitans, sententiam suam dicat, & verba formet; quod delectetur, rideat, doleat. Quid igitur ais miserorum omnium miserime? O virum malitiæ plane peritum, intellige, si potes, quod in tua ipsius versutia consumeris improbus. Christus, inquit, propter nos passus est. At ego iam dixi quod sub forma corporis missus est. Sane, inquit; sed metendum ne aliqua in re imminuere illum videamur. O ferarum interpretres, ane infans, dum ista dicis, & aperte furis? Ecce enim mundus ipse forma est siue figura, & astra characteres suos ostendunt: & omnino spiritus huius globosi orbis, species quædam est eorum quæ sunt, & quasi figuratio. Nihilominus Deus vbique

ὁ γὰρ ἀνάγκητος ἐστὶ καὶ ἀρχαῖος, ὁ ἐπὶ ἄκρον μοχθηρίας τε καὶ ἀνομιᾶς ὁμοίως ἐληλακώς, διλάθειαι σὴ πῆται. ἀπαγε, Φησὶν, οὐ βούλομαι θεὸν ἐγὼ ὑβρεῶν παρὰ δοκεῖν ἐπέχειν· καὶ διὰ τὸ ὑποπίθεμαι καὶ πλάτω θουμάσια γὰρ τῆ πίστις, ὡς ὁ θεὸς νεοχρηστὴ καὶ νεόκτιστον οὐσίαν Χερισθὸς ποιησαίμενος, βοήθειαν ἑαυτῷ ἑρεσιδύασατο, ὡς γὰρ μοι δοκεῖ. ὁ γὰρ αὐτὸς, Φησὶν, ἀπὸ αὐτῆ ἀφέλητος, ἔπο ἔλαθον πεποιήκας. εἶπα, ὦ λυμεῶν καὶ ὀλέθριε, ὅτι τὸ πῶ ὄβρι πῆστι; σὺ καθ' ὑπόθεσιν καὶ πλάσμα λαμβάνεις τὰ πλάσματά τῆ ἐθνῶν καὶ κερνήσαντα; σὺ ἐπέσεικτον καλεῖς, καὶ ὡσπερ καθ' ἑκόντων ὑπὲρ πῆ, τὸ ἀνὸ ἐνθυμήσεως καὶ λογισμοῦ, τῶ σωυτὸν τῆ ἔπαθρος αἰδιότητι, πάντα διανύσαντα; ἐφαρμύσον νῦν, εἰ δὴ πολμάς, ἐφαρμύσον τῶ θεῷ καὶ τὸ βίλαβείδης, ἔ τὸ φοβεῖδης, καὶ τὸ ἐλπίζην τὸ ἐκθεσόμενον· ἐπὶ τὸ ἐνθυμείδαι, τὸ λογίζεσθαι, τὸ σκεπτόμενον γνώμην ἄπο φαίνεσθαι ἔ διαρρῆν, ἔ ὅλως τὸ τῆ πείδης, τὸ γελᾶν, τὸ λυπέσθαι. πῆ τῶ νῦν φησὶ ὡ τῆ ἀθλίων ἀθλιώτῆ; ὡ τὸ κακίας ἀντόχημα μήστορ, σωῖες δὴ εἰ διώσασαι, ὡς ἐν αὐτῇ γέου πανεργία μοχθηρὸς αὐτὴ ἀναλίση. ὁ Χερισθός, Φησὶ, δὴ ἡμας πέπονθεν. ἀλλ' ἡδη φθάσας ἐγὼ γὰρ εἶπον, ὡς μορφῆ σώματος ἀπεσάλη. καὶ Φησὶν· ἀλλὰ θεὸς μὴ δόξωμεν κατὰ πῆ λαθῆν. εἶπα ὡ τὸ θηελῶν μεσίτα, ταῦτα λέγων ἐ μείνη καὶ σαφῶς λυτήας; ἰδοὺ γὰρ ὁ κόσμος, μορφῆ, εἶπω καὶ τῆ χαλκῆ ὡν· ἔ οἱ ἀστέρες γὰρ χαρακτῆρας παροβέβλην. καὶ ὅλως τὸ πῆμα ἔ σφαιροειδοῦς τέτα κύκλιε, εἶδος τῶ ὄντων τυχευῶν ὄν, ἔ ὡσπερ μόρφωμα. καὶ ὅμως ὁ θεὸς πανταρχος

ANNO CHRISTI 325.

ANNO
CHRIST
325

παρὸν ἄρ' ἐστὶ. ποδὶ πόινω εἰσὶν ἐν τῷ
 θεῷ αἱ ὕβρεις; ἢ κτ' ἢ ὁ θεὸς ἐλαπόδ-
 ται; ὡ πατρὸς τὸν τῆς ὀπτικῆς σύ-
 λῶσαι δὴ οὐκ ἐκ σαυτῆ τεκμαίρο-
 μῶς, κὶ ἐνθυμήσῃ, εἰ ἀμύθημα ἐστὶ
 δοκεῖ, τὸ ἐν Χριστῷ παρεῖναι τὸ θεόν.
 ἐκείνος μὲν οὐκ ἀπέδιδε τίω ἀπμίαν
 τῆ λόγου, κὶ τίω πτωχίαν οὐ βρα-
 δέως ἐπήγαγε. χωρὶς δὲ πούτων καθ'
 ἐκείνην διηποῦν ἡμέραν ἀμύθημα-
 τα ἐν τῷ κόσμῳ γίνεται· καὶ ὁμοίως ὁ
 θεὸς ἄρ' ἐστὶ, κὶ τὰ τῆς δικῆς οὐχ ὑπε-
 εἶξεν, ἢ οὐκ κτ' ἢ τὸ ἐλαπόδται εἰς τὸ
 μέγιστος αὐτῷ δυνάμειος, εἰ τὰ παν-
 τὰρὸν δαιμόνιαι; οὐδὲν οἶμαι. ὁ
 μὲν γὰρ τῆς κόσμου νοῦς διὰ τῆς θεοῦ δι-
 αῦξ' πᾶσα διαμονή, δι' αὐτῆ πᾶσα δι-
 κη. ἢ δὲ τῆς Χριστοῦ πίσις ἀναρχῶς ἔξ
 αὐτῆ. ὅλας δὲ θεοῦ νόμος ὅστι Χρι-
 στὸς, δι' αὐτῆ τὸ ἀπειρον ἄμα καὶ ἀπε-
 λθῆπτον ἔχων. ἀλλὰ γὰρ σὺ κτ' σεαυ-
 τῷ ἐνοῶν φαίνῃ; ὡ τ' μαρίας λίαν!
 πῶς ἔστρεψον νῦν εἰς τὸ σαυτῆ ἀπώλῃαν
 τὸ τῆ διαβόλου ἕξιφος. ὁρᾷτε δὴ, ὁρᾷ-
 τε πάντες, ὡς γοεῖσθε ἢ δὴ πῶς ἔρχεται
 φωναί, τῶ τῆ ἔχρας ἐνεσημῶς δη-
 γματ' ὡς αἱ φλέβες αὐτῆ ἔ σαρκῆς
 τῶ ἰαῖ ἐκατελιημῶσαι, δέναι ἀνα-
 μνησῶσιν ὀδυῶσαι· ὡς διερρύθηκεν
 αὐτῆ τὸ σῶμα πᾶν, ἀγχοῦ τε κὶ σπῆ-
 νων, κὶ ἀχρῆσσεως, κὶ φελῆς, κὶ μυ-
 ρίων γέμει κακῶν, ἔ δέναι κατεσκλη-
 κεν ὡς εἰδεχθῆς ἔ κατάρρυπον τὸ τῆς
 κόμης δάσος, ὡς ὅλος ἡμιθνής, κὶ ἔξα-
 δενῶν ἢ δὴ τὸ βλέμμα· ὡς δυνάμειον τὸ
 πῶσσωπον, ἔ ἰσὸν μελέμνης ἐκτεπι-
 κός· ὡς ὅμῃ πάντα εἰς αὐτῆ σιδρα-
 μόντα, οἷσρος, μαρία τε ἔ ματαγός,
 διὰ τὸ γροῖον τῆς πάσους, ἀγριόν τε κὶ
 σπριαῖ δὴ σε πεποιήκασιν. αὐτῆ κα ἔ δὲ ἐπαυθαινόμῶς ἔ δὴ κακοῦ τυχαῖν ἔ ὄν

adest. Vbinam igitur in Deo
 contumeliæ sunt? aut qua in re
 minuitur Deus? O parricida æ-
 quitatis. Considera, ex teipso
 coniecturam capiens, si peccatum
 videtur esse, in Christo ad-
 esse Deum. Ille quidem perspe-
 xit ignominiam sermonis, nec
 tarde pœnas irrogavit. Præter-
 ea quotidie in mundo peccata
 committuntur, & tamen Deus
 adest, nec diu supplicia differ-
 tur. Qua igitur in re minuitur
 potestatis eius magnitudo? an
 vbiq; patitur? nihil opinor.
 mundi enim mens per Deum est:
 per ipsum omnis stabilitas, per
 ipsum omne ius. Christi fides si-
 ne principio ex ipso est. Omnino
 autem Christus Dei lex est, per
 ipsum immensitatem & infinita-
 tem habens. Sed de his ex te tuo-
 que ingenio cogitare videris. O
 furorem insignem! Conuerte
 nunc in tuum ipsius exitium dia-
 boli gladium. Videte omnes,
 videte vt lamentabiles præten-
 dat voces viperæ morsu læsus,
 vt venæ ipsius & carnes vene-
 no imbutæ acerbos cieant cru-
 ciatus: vt corpus ipsius tabe de-
 fluxit attenuatum, & squalo-
 re, fordibus, & lamentatione,
 & pallore, & horrore, & mil-
 le denique malis plenum misere
 exaruit: vt aspectu deformis,
 & illuue fordida capillorum fil-
 ua, vt totus semimortuus, &
 aspectu ipso iam languido, vul-
 tu exanguis & curis absumpto:
 vt simul omnia quæ concurre-
 runt, furor, infania, vanitas, pro-
 pter mali diuturnitatem agre-
 stem & ferum reddiderunt. Ne
 sentit quidē quibus sit in malis.

Efferor, inquit, præ voluptate,
& tripudio, saltuque lasciuio præ
gaudio, & exulto. Et rursus val-
de iuueniliter, Heu, inquit, perii-
mus. hoc quidem certe verum
est: tibi enim soli malitia largi-
ter studia & amores sui suppedi-
tauit: quodque magno precio
emerat, tibi facillime donauit.
Age vero iam dic, vbi præclara
illa tua monita? Ablue te ipsum
Nilo, si fieri potest, homo absur-
di stuporis plenissime: quippe
vniuersum orbem terrarum fla-
gitiis tuis perturbare omni stu-
dio contendisti. Nonne intelligis
quod ego iam, qui Dei homo
sum, omnia sciam? At vero iam
dubito vtrum manere an abire
oporteat. neque enim adhuc vi-
su tantum contendere possum,
& peccatum erubescere, o Ari.
Nos in luce collocaſti, te ipsum
vero in tenebras coniecisti mi-
ser. hic enim visus est laborum
tuorum exitus. Sed illuc iterum
redeo. multitudinem hominum
circa te vagantium esse ais. par-
est, opinor: & recipere eos, reci-
pe inquam: nam lupis & leoni-
bus sese deuorandos præbuerūt.
Verum etiam horum vnusquis-
que decem capitum accessione,
& horum sumptu oppressus con-
tinuo pœnas dabit, nisi quam ce-
lerrime ad salutarem ecclesiam
recurrere ac studio concordie suscipiat.
Non enim a te decipientur am-
plius de mala conscientia dam-
nati: neque funditus perire susti-
nebunt sceleratis tuis quaestioni-
bus implicati. manifesta enim &
nota erunt in posterum sophisma-
ta tua: nec ipse quidquam proficies,
ἐξῆς χρόνον, πὰ σὰ ὅτι θεφίσματα κῆ μὲν ἐδὲ αὐτὸς δύνουσι πιδωήση,

ἀίρομαι, Φησὶν, ὑφ' ἡδονῆς, καὶ πιδῶ
γε σικρῶ ὑπὸ χεραῖς, κῆ πειρῆμαι. κῆ
πάλιν νεανικῶς γε λίσαν' εἶεν, Φησὶν,
ἀπωλόμθα. Ἔπο μὲν γε ἐλλήδες ὅτι
ὅτι γδ μόνω ἡ κακία τὰς ἑαυτῆς
απουδαῖς δαψιλῶς κεχρηγήκε· καὶ ὁ
πολλῆς εἰώητο πμῆς, τὸ σοι ῥᾶσα
δεδάρηται. Φέρε δὴ νῦν εἰπέ, ποδ πᾶ
σεμνά θεδ ὅτι ἑφραγέματα; δῶνι-
ψαι δὴ σωτ' τῶ Νείλω, εἰ οἶπ τε, ὡ ἀ-
τοπου γέμων δῶ θεσπε αἰμαδησίας·
καίτοι σύ γε τ' οἰκουμένην ἀπασαν
πῶς αὐτῆ ἀσεβήμασι διαταράξαι ἐ-
απουδακας. ἀρα γε σωίης ὡς ἀπαντα
ἦδη ὁ τῆ θεοδ δῶ θεσπος ἐγῶ ἐπίστα-
μαι; ἀλλὰ γδ δῶ ποδ, πῶτῆ μῶρην, ἡ
ἀπίσται δει. οὔτε γὰρ βλέπειν εἰς
ποσοδον ἐπ διώαμαι, καὶ πῶ ἀ-
μδρπᾶν ἐπαχρῶομαι, ὡ Αρεε. ἡ-
μαῖς μὲν εἰς φῶς κατέστησας, σω
δὲ εἰς σκοπὸς, ὡ ταλαίπωρε, κατέτα-
λις. τὸ πὸ σοι τῆ πόνων πέφηνε τὸ τέ-
λος. ἀλλ' ἐκείσε πάλιν ἐπαίειμι. πλῆ-
θος ἔφ' φῆς τῆ πᾶ ἐδὲ σὲ δλωμένων. εἰ-
κὸς ὁμαι, ἔδῃου γε πύτοις, δῆρου
Φημί· λυκοῖς γδ κῆ λέοισιν ἐαυτῶν
βεσθησομένοις ἐμδεδώκασι. πλῶ
ἀλλὰ κῆ πύτων ἕκαστος περοθήκη κε-
φαλῶν δέκα, καὶ τελέσασι πύτων
πεδεις, αὐτῆκα δὴ μάλα ἰδρώσῃ, ἐαὐ
μῆ πῶ ταχίσην ὅτι πῶ σωπῆ
δραμῶν ἐκκλησίας, πῶ τῆς ἀγάπης
εἰρῶν τῶ φίλτρῶ τῆς ὁμονοίας
ἐπαπέληται. οὔ γδ δὴ ὑπὸ θεδ λοιπὸν
ἔξαπατηθήσονται ὅτι πονηρᾶ σινει-
δήσῃ κατεγνωσμένοι· οὔδ' ἀνέξονται
πέλεον ἀπολέσται, τῆς μαρᾶς σο
ζητήσσειν ἐμπλακέντες. σαφῆ καὶ
γῶεμα πᾶσι, πᾶς γῶν

ANNO
CHRISTE
335.

ἀλλὰ μάτην χηματῆ, Ἰπείκειδω
 τε καὶ παροπίτῳ λόγων καδυπο-
 κρινόμενῳ, καὶ ἀπλότητος, ὡς εἰ-
 πείν, παροσωπέτῳ ἔξωθεν παρι-
 ζόμενῳ. μάτην ἔσαι ἔου ἡ ὄ-
 λον τέχασμα· αὐτίκα γὰρ σε ἡ ἀ-
 λήθεια παρέρησεται· αὐτίκα ἔου παρ
 φλόγας ὁ πῆς ζείας διωάμεως, ὡς
 εἰπείν, ὄμβρῳ ἀποσβέσει. καὶ μὴ-
 ποι καὶ ἑδῶ ἐπαίροις καὶ ὁμογιώ-
 μονάς ἔου ἐνόχους εἶναι τῆ βουλή
 γηρομέρους, αἱ τῶ δημοσίων λει-
 τουργημάτων καταλήγονται φρον-
 τίδες, ἐδῶ γε μὴ τίω παρῆσω ἀ-
 ποφυγόντες τίω παρῆς σέ σωου-
 σίαν, τίω ἀδιάφορῳ ἀνταλλά-
 ζονται πῆσιν. οὐ δὲ ὁ σιδηρόφρον
 αἰήρ, δεῖγμά μοι ὁδὸς πῆς σῆς παρ-
 αμρέσεως, εἰ σωυτῶ πῆσευεις, καὶ ἐρ-
 ράσαι τῶ βεβαίῳ πῆς πῆσεως, καὶ
 καπαρῆν ὄλωρ ἔχεις σωείδησιν. ἦκε
 παρῆς ἐμέ, ἦκε, φημί, παρῆς θεοῦ
 ἀνδρῶπον· πῆσευσιν ὡς πῆς ἐμαν-
 τῶ πῆσεσι διεβλήσεται ἔου τῶ ἀ-
 πόρρητα πῆς καρδίας· καὶ μὴ π
 μανικὸν εὐεῖναι ὁδῆ, τίω ζείω ἐ-
 πκαλεσάμεν ἔχειν, παρῆς δὴ
 γματῶς σε κάλλιον ἰάσομαι. εἰάν δὲ
 ὑγαμῶν τὰ κατὰ ψυχῶ φάως, ἡ
 πῆς ἀληθείας φῶς Ἰππγοῖς, εὐ σὸι
 καὶ τῶ θεῷ ἔχειν ἔσομαι, καὶ ἐ-
 μαυτῶ πῆς δισεβείας σωηθῆσομαι. ἡ ἄλλη χεῖρ· ὁ θεὸς ὑμῶς διαφυ-
 λάξει ἀγαπῆτοί.

Διὰ Συκλήτιου καὶ Γαυδεντίου Μαγιστράτων ἐκομίσθη καὶ ταῦτα,
 ὅτε Πατέρι ἑω ἔπαρτος Αἰγυπτοῦ, καὶ ἀνεγνώθη εὐ τῶ παλατίῳ.

frustra finges, aequitatem & ser-
 monum lenitatem simulans, &
 simplicitatis, vt ita dicam, per-
 sonam extrinsecus induens. Va-
 num erit omne artificium tuum:
 cito enim te veritas ipsa circum-
 stabit: cito flammam tuam diuinæ
 potentia, vt sic dicam, imber re-
 stinguet. Atqui focios & suffra-
 gatores tuos, qui se iam obno-
 xios curia fecerunt, publicorum
 ministeriorum curæ excipient,
 nisi quam citissime fugientes
 congressum tutum, incorruptam
 fidem amplexi fuerint. Tu vero,
 vir ferree, da mihi aliquod speci-
 men propositi tui, si tibiip̄i fi-
 dis, & fidei firmitate fretus es, ac
 puram omnino habes conscien-
 tiam. Veni ad me, veni inquam
 ad Dei hominem: crede quod in-
 terrogationibus meis cordis tui
 abdita scrutabor: & si quid insa-
 niæ in te residere videatur, diui-
 nam gratiam implorans, a mor-
 tu te melius curabo: si vero mente
 sana esse videberis, cognito in te
 veritatis lumine, Deo gratias
 agam, & mihiip̄i pietatis causa
 congratulabor. *Et alia manu:*
 Deus vos custodiat, carissimi.

Per Syncretium & Gauden-
 tium magistrianos perlata sunt
 hæc, cum Paterius præfectus ef-
 fet Ægypti, & lecta sunt in pa-
 latio.

Contra Eusebium & Theognium.

Constantinus Augustus catholicae ecclesiae Nicomediensium.

OMNES probe nostis, fratres dilectissimi, Dominum Deum scilicet & saluatorem Christum patrem & filium esse: Patrem dico sine principio, sine fine, parentem saeculi ipsius: Filium vero, hoc est Patris voluntatem, quae quidem neque per cogitationem aliquam assumpta est, neque ad operum suorum perfectionem per substantiam extrinsecus quaesitam accepta. qui enim hoc intelliget, hic habebit ad omne supplicii genus indefessam tolerantiam. Sed Dei filius Christus omnium opifex, & immortalitatis ipsius largitor genitus est, quantum ad fidem spectat eam qua credidimus: genitus est, imo vero progressus est ipse, cum omnino in Patre esset, ad eorum quae ab ipso facta sunt, ordinationem. Genitus igitur indiuiduo quodam processu. voluntas enim simulatque domicilio ipsius infixata est, ea quae diuersa indigent cura, secundum vniuscuiusque qualitatem tractat atque administrat. Quid igitur est? quid inter Deum Patrem & Filium medium? nihil scilicet. ipsa enim rerum completio cognitione accepit voluntatis imperium, non quidem separata ex Patris essentia voluntatem separauit. Quod vero ad ista sequitur, quis est qui Dominum meum Christum filium reuerentia magis ductus quam stultitia metuit? Num itaque patitur Deus? postquam augusti corporis habitatio

Κατὰ Εὐσεβίου καὶ Θεογνίου.

Κωνσταντίνου τοῦ σεβαστοῦ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας Νικομηδείων.

ΤΟΝ δεσπότην θεόν δηλαδὴ καὶ σωτῆρα Χριστὸν ἀκριβῶς ἀπαυτοὺς ἴσμεν ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, πατέρα τε καὶ υἱὸν ἑῷ. πατέρα φημι ἀναρχόν, ἀνὴρ τέλει, γενεά τῆς αἰῶνος αὐτοῦ. υἱὸν δὲ, τὰ ἐστὶ τῆς πατρὸς βούλησιν, ἧς οὔτε δι' ἐκδημησεώς πνος ἀνέληπται, οὔτε πρὸς τιλὸν τῶν ἔργων αὐτοῦ τελεσιουργίᾳ διὰ πνος ἐξελπημένης οὐσίας κατελήφθη. ὅς γὰρ τὸ τοῦ ἐνοῦ ἐνοήσας, οὐκ ἔξει πρὸς ἀπαν τιμωρίας γένος ἀκάματον ὑπομονῶν. ἀλλὰ γὰρ ὁ τῆς θεοῦ υἱὸς Χριστὸς ὁ τῆς ἀπάντων δημιουργός, ἐκ τῆς ἀθανάσιας αὐτοῦς γεννητός, ἐγγενήσθη ὅσον πρὸς τιλὸν πστὴν αὐτοῦ ἢ πεπτεῦκαμν. ἐγγενήσθη, μᾶλλον δὲ πρὸς ἡλθεν αὐτοῦ, ἐκ πάντοτε ἐν τῷ πατρὶ ὄν, ὅτι τιλὸν τῶν αὐτοῦ γεννημένων διακόσμησιν. ἐγγενήσθη πίνω ἀμερίστω πρὸς ἐλδύσ. ἢ γὰρ βούλησις ὁμοῦ καὶ τῶν οἰκηπέων αὐτοῦ ἐμπέπηγε, καὶ πᾶσι ἀπὸ διαφορῆς δέεται ὁπμηγείας, καὶ τῆς ἐκάστου ποιότητος πρὸς ἡε τε καὶ διοικεῖ. π οὐ ὄδτι π μετὰ τῆς θεοῦ πατρὸς καὶ τῆς υἱοῦ; οὐδὲν δηλαδὴ. αὐτὴ γὰρ ἢ τῆς πρὸς ἀματων συμπλήρωσις ἀπόσας πρὸς εἰληφε τὸ τῆς βουλήσεως πρὸς πμα, οὐχὶ δὲ μελετέσαι ἐκ τῆς τῆς πατρὸς οὐσίας τιλὸν βούλησιν δέσπασιν. ὁ δὲ πούτοις ἔπεται, πς ὄδτι, ὅς τῆς Χριστοῦ τῆς ἐμοῦ δεσπότητου πιδος δι' αἰδῶν μᾶλλον ἢ μωρίαν δέδιν; ἀρ' οὐ πᾶσαι τὸ θεῷ; ἐπειδὴ ἢ τῆς σιμνοῦ σωματικῆς οἰκησις

ANNO
CHRISTI
325.

ANNO CHRISTI 325.

πρὸς ἀπίγνωσιν τῆς ἰδίας ἀγιότητος
 ὁρμᾶ· ἢ ὑποπίπτοι διζέει τὸ τῆ σῶμα-
 τος ἐκκεχωρισμένον; ἀρ' οὐχὶ διέση-
 κε τῷ ὄπρ' ἐκ τῆς τῆ σῶματος ἀφῆ-
 ρτηται ἀπεινώσεως; οὐχὶ ὁ ζῶντων, καὶ
 πρὸς θάνατον ἢ τῆς ψυχῆς βίαια τὸ
 σῶμα πρὸς καλέσεται; πὶ τὸν ἴω ἐν-
 ταῦτα ἢ ἀβλαβῆς τε καὶ εὐκρινῆς πί-
 στις ἀξιὸν ἀμφιβολίας κατελήφεν; ἢ
 οὐχ ὁρᾷς ὅτι σιμνῶσθον σῶμα ὁ θεὸς
 ἐξελέξατο, δι' οὗ τὰ τ' ἰστέως τεκμή-
 ρια καὶ τὰ τ' οἰκίας θρησκείας ὑποδεί-
 γματα ἐμύνην ἐμφανίζον; καὶ πῶς ἤδη
 συγκαχυθῆναι ὀλεθρία πλανήτω τῷ
 αἰθερῶν γήϊοι ἀπώλειδι δο-
 σείεσθαι, καὶ πῶς τῆ θρησκείας διδόναι
 διδασκαλίῳ τῷ τῆς ἀγνοίας ὑπο-
 δείγματι, τὰς ἀναξίας τῆ νοῦ πρὸς
 ζῆσι κατεύρειν, ἔπειτα δὲ πῶς μὲν τῆ
 θανάτου βάσανον ἐκλίπειν, τὰ δὲ τ' ἀ-
 θανάσιος ἐπαθλα πρὸς μαφωσῆν.
 ἀλλ' ὑμεῖς, οὐ λοιπὸν ἀδελφοὶ ἢ τῆς
 ἀγάπης κοινωνία ἐκόπως ὑπο ἐμῶ
 πρὸς σαζορβύεσθαι ποιῆ, ἐκ ἀγνοεῖτε με
 ὡς ὑμέτερον σωθεσθῶντα, ἐκ ἀγνοεῖ-
 τε τὸ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὄχρησ-
 μα, οὐ πῶς φροντίδα γησιῶς ἐπ-
 αθηρημα, καὶ δι' οὗ τῶ ἡμετέρον ἐ-
 χροσθῶν οὐ μόνον τὰ ὄπλα καπεμαζε-
 σάμεθα, ἀλλὰ καὶ ζῶντας ἐπὶ πῶ ψυ-
 χῶ συγκαπερξάμεθι πρὸς τὸ τῆς φι-
 λανθρωπίας ἀληθῆ πίστιν ἐκφαίαι.
 ἀλλ' ἐγὼ ὅπρ' τοῖς ἀγαθοῖς πούτοις δια-
 πῶ τῆς οἰκουμένης μάστιγα ἀνανείω-
 σιν ἐχαιρον. καὶ γὰρ θάυματος ἡ ἀ-
 ξιον ἀληθῶς ἔθνη ποσῶντα εἰς ὁμό-
 νοιῳ ἐπαγαγεῖν, ἀ πρὸ βραχέος ἐ-
 λέγετο πὸν θεὸν ἀγνοεῖν. πῶ π' ἐμύνη
 γινώσκων τὰ ἔθνη ταῦτα, ἀ οὐδεμίαν φιλονεικίας ἐπανήρωτο φροντίδα; πὶ
 ἐν νοεῖτε, ἀδελφοὶ ἀγαπῆτοί, ὡς ἡμαῖς αὐτῶν ἀιτῶμα; Χριστιανοὶ ἐσμῶν,

ad notitiam propriæ sanctitatis
 properat: an cadit sub tactum il-
 lud quod separatū est a corpore?
 Num igitur separavit hoc quod
 a corporis humilitate ablatum
 est? num vero vivimus, licet ad
 mortem, animæ gloria corpus
 adsciuerit? Quid igitur hic inno-
 xia & sincera fides dubitatione
 dignum offendit? nonne vides
 Deum augustius corpus elegisse,
 quo fidei indicia & virtutis suæ
 documenta voluit ostendere? &
 iam cōfutum a diabolo errorem,
 humani generis perniciem ex-
 cutere, nouamque religionis do-
 ctrinam dare ignorantia docu-
 mento, indignas mentis cogita-
 tiones purgare, deinde vero mor-
 tis cruciatus retūdere, ac immor-
 talitatis præmia longe ante præ-
 dicere. Sed vos, quos vt deinceps
 fratres appellem, caritatis com-
 munitio merito facit (non ignora-
 tis me conferuam vestrum) non
 ignoratis vestra salutis præfidiū,
 cuius curam ingenue suscepī, &
 per quod non solum armatos hos-
 tes nostros deuicimus, verum
 etiam viuentes adhuc coegimus
 humanitatis veram fidem profi-
 teri. Ego vero in his bonis pro-
 pter instaurationem orbis terra-
 rum maxime gaudebam. Ete-
 nim admiratione plane dignum
 fuit tot gentes ad concordiam
 consensumque adduxisse, quæ
 paulo ante dicebantur Deum
 ignorare. Verum quomodo cog-
 nitura erant gentes ea, quæ
 nullo contentionis studio intelli-
 gere curarent? Quid igitur cogi-
 tatis, fratres carissimi, quod nos
 ipsos accuso? Christiani sumus,

ANNO
 CHRISTI
 325.
 καὶ
 ταυ-
 τε
 τον
 ὡς
 πον,
 εὐεί-
 ἀπ
 ἰσθῆς
 νοεῖ
 ορίας
 γὰ ὁ
 ν δη-
 ῖς ῥο-
 πσιν
 ἡθῆ,
 πῶ-
 ὑπ
 ἐγμ-
 ἢ γὰ
 ο α-
 φῶρε
 ποι-
 ὡ βῆ;
 ἰσοδ;
 πρὸς
 πρ-
 ὄσα-
 τῆς τῆ
 ἐπέπ-
 ἰν, ὅς
 πῶ-
 εἰδι
 ὡς
 κπῶ;
 κπῶς

& miserabili affectu dissentimus. Hæc igitur ipsa est fides nostra? hæc sanctissimæ legis doctrina? Sed quæ tandem est causa, ob quam præsentis mali perniciës excitata est? O rem absurdam! o summum odium, quod omnis indignationis magnitudinẽ excedit! Quæ tandem visa est prædonis huius atrocitas? num Dei Filium negat ex indiuidua Dei substantia processisse? Anne Deus vbique est? atqui hunc semper adesse nobis sentimus. Anne huius potentia vniuersitatis ornatus coaluit, atque separationis dissidio priuatus est? Ne quid igitur a nobis actum sit, fratres carissimi, attendite quæso præsentis doloris probationem. Vos illius confessores fore promissistis, quem esse negatis, cum vobis istud exitiabilis ille doctor persuaserit. Quis obsecro innocentem multitudinem ista docuit? Eusebius videlicet tyrannicæ crudelitatis focius. Nam quod excubaret & omnino vigilaret pro tyranno, ex multis vindique potest intelligi, si quidem istud episcoporum, eorumque vere episcoporum cædes testantur: istud crudelissima Christianorum persecutio palam clamat. Neque certe de iis quibus me affecit contumeliis hoc loco verba faciam, per quas aduersariorum contra me concursus quantum fieri poterat maxime procurabantur, qui & oculis tamquam speculatoribus me obseruauit. Quin etiam ministerio prope militari, quo tyranno opem ferret, perfunctus est. Ac nemo existimet me imparatum minusque instructum esse etiam ad istas res, si opus fuerit,

ἢ οὐκ ἔστι διαδοχὴ διχονοῦμεν. αὐτὴ ἄ-
ρα ὅστιν ἡ ἡμετέρα πίστις; αὐτὴ ἡ τῆς ἀ-
γωνοτάτου νόμου διδασκαλία; ἀλλὰ τίς
ἐστὶν αἴτια, δι' ἣν ὁ τῆς παρόντος κακοῦ
ὄλεθρος ἔξεργήθηται; ἢ τῆς ἀποπίας;
ἢ μίσεως ὑπερβολῆ πάσης ἀνακατή-
σεως μέγιστος ὑπερπαύουσα; τίς ἡ τῆς
λησπείου πύτου ἀναπέφραται δυνά-
μις; ἢ τῆς θεοῦ υἱὸν δυνεῖται ἔξ ἀ-
μελείου τῆς πατρὸς οὐσίας παρεληλυ-
θέναι; ἀρ' οὐχὶ πανταχοῦ ὅστιν ὁ θεός;
καίτοι γε τῆτον πάντοτε παρεῖναι ἡμῖν
αἰθανόμεθα. ἀρ' οὐχὶ διὰ τῆς πύτου
δυναμείας ἡ τῆς ὅλων σωτήριον ὡ-
κοσμία, καίτοι γε τῆς τῆς χειρομοδ
διασείσεως ἐστέθηται; μὴ οὐκ ἡμῖν π
πέπρασται, ἢ ἀγαπῶντες ἀδελφοί,
καταμάθετε νῦν ἀξίως τὰς βασιανούς
τῆ παρουσίας ἀληθῶν. ὁμολογητὰς
ὑμᾶς εἶη πύτου ἐπαγγέλατε, ὃν εἶη
δυνεῖατε, ὑμᾶς τῆς πανάλοισ διδασκα-
λου πείδοντος. ἰνετεύω, τίς ὅστιν ὁ ταῦ-
τα διδάξας οὕτως ἀνακον πλῆθος;
Εὐσέβιος δηλαδὴ, ὁ τῆς τυραννικῆς ὡ-
μότης συμμύτης. ὅτι γὰρ πανταχοῦ
τῆς τυραννίου γερῶνται πεσοφύλαξ,
πανταχοῦ ὅστιν σωροῦν. τῆτον μὲν γὰρ
αἱ τῆς ὀπισκοπῶν σφαγαὶ διαμύρτυ-
ρονται, ἀλλὰ τῆς ἀληθῶς ὀπισκοπῶν
τῆτον δὲ ἡ χαλεπωτέτη τῆς χειστα-
νῶν ἐκδιώξις διαρρήδην βοᾷ. οὐδὲν
γὰρ τῆς περὶ τῆς εἰς ἐμὲ γενημένην
ἕβρεων νῦν ἐσθ', δι' ὧν ὅτι μάλιστα
αἱ τῆς ἐκδιώξεων μερῶν ἐπεσπασμα-
τεύσαντο σωδρομαί. ὅτι ἢ ὀφθαλ-
μοῖς κατὰ σκοπῶν ὑπέπεμπε κατ'
ἐμοδ, καὶ μόνον οὐκ ἐνόησεν τῶ
τυραννῶ σωτῆσέ φερειν ἔπουργίας.
μὴ δὲ ἐμὲ τίς οἰέσθω εἶναι περὶ
τῶν πύτων ἀπόδξιν ἀπαρῶντων.

eo deprecarentur: deinde a me auxilium petere, ne tanti sceleris damnatus de honoris sui gradu deiiceretur. Huius rei testis est mihi Deus, qui tum mihi, tum vobis benignus perpetuo adsit, quod & meum peruertit iudicium, & turpiter a veritate abduxit: quod & vos cognoscetis. Nam tum omnia gesta sunt ex eius sententia, qui perniciem omnem adhuc intra cogitationem suam abditam & occultam tenuit. Ac primum, ut cetera illius nequitiae facinora praeteream, audite quaeso, quid nuper cum Theognio, quem dementiae suae socium habebat, perpetraverit. Ipse forte quosdam Alexandrinos qui a fide nostra defecerant, huc mitti iusseram, quandoquidem eorum opera dissidii flamma incensa erat. Sed isti honesti bonique scilicet episcopi, quos vera Concilii diiudicatio ad poenitentiam agendam referuauerat, non solum eos admiserunt ad se, & secum tuto collocarunt, verum etiam illorum deprauatis moribus communicarunt. Quamobrem ingratos istos aliquo pacto puniendos esse censui, & iussi ut a suis abrepti sedibus longissime relegarentur. Iam vestrum est ea fide in Deum aciem mentis vestrae intendere, in qua nos semper mansisse constat, & nunc etiam manere decet, omnemque aetatem ita degere; ut episcopos integritate vitae, doctrinae puritate, tum benignitate etiam in omnes, eximios habentes, iure laetemur. Si quis autem temere pestes illas vel memoria, vel laudibus celebrare audeat, confestim

θεογονήτως διαφθίωμαι πολήσῃ, παρὰ τὴν ἰδίαν τόλμην διὰ τῆς

ἡμῶν μὴ ὅσως δὲ ἀιχμῶν, τῆ πάντα
 ῥῥῶν ἐλληλεγκνή ψευδολογία συνί-
 σατο, ἵσοπέμπων μὲν μοι διαφόροις
 ἑστὶ ἀξιουώτας ὑπὲρ αὐτῶν. Ἐξαπούμε-
 νος ἵ παρ' ἐμοῦ συμμαχίαν πᾶς, ὅ-
 πως μὴ ἐπὶ ποσούτω ἐλεγχθεὶς πλημ-
 μλήματι, τῆς ὑπερχούσης ἀπὸ πῆρας
 ἐκβάλλοιτο. Ἰστὺς ὅτι μοι τούτου ὁ
 θεὸς αὐτὸς, ὃς ἐμοί τε καὶ ὑμῖν φιλα-
 γάτως ἐπιμύθοι, ἐπεὶ καμὲ ἐκείνῳ
 ἀειέτρεφε, καὶ ἀπερπῶς ὑφῆρπασεν.
 ὁ καὶ ὑμεῖς ἐπιγνώσατε. πάντα μὲν γὰρ
 ἐπεράχθη τότε κατὰ αὐτὸς ἐπόδα,
 πᾶν ὁποῦ κανὸν ἐπὶ τῆς αὐτῶν δια-
 νοίας ἀποκρυπτόμενος. ἀλλὰ πρῶτω,
 ἵνα τὰ λοιπὰ τῆς τύπου σκαμότητος
 ἀρῶ, τὴ μάλιστ' αὐτῶν Θεογονίου, ὃν τῆς
 αὐτοίας ἐχθρὸν κοινῶν, διεπεράξατο, ἀ-
 κούσατε παρακαλῶ. Ἀλεξάνδριος
 πᾶς τῆς ἡμετέρας πίστεως ἀιαχωρή-
 σαντας ἐνταῦθα κεκελεύθειν ἀποσα-
 λιώσαι, ἐπὶ δὲ διὰ τὸ τούτων ὑπηρεσίας
 ὁ τὸ διαγνοίας ἡγίρετο πυρὸς. ἀλλ' ἔτοι-
 καλοῖτε καὶ ἀγαθοὶ ἐπισκοποῖ, ἕς ἀ-
 παξ ἢ τὸ σωόδου ἀλήθεια πρὸς με-
 τάνοιαν τετηρήκα, ἕ μόνον ἐκείνας ὑπε-
 δέξατο, καὶ ἀπὸ αὐτοῖς ἠσφαλίσαντο,
 ἀλλὰ ἔ ἐκωνώησαν αὐτοῖς τὸ τῆς ἐχθ-
 ρῶν κακοηθείας. διὸ τῶτο πρὸς ἑστὶ ἀ-
 χερίσιν τύποις ἐκρίνα πρὸς αὐτῶν ἀρ-
 παγῶν γὰρ αὐτὸς ἐκέλευσα ὡς πρὸ
 ῥῶτάτω ἔξορθεῖν. νῦν ὑμετέρον
 ὅτι, πρὸς τὸ θεὸν ἐκείνη τῆ πῆρας βλέ-
 πει, ἢ πάντοτε καὶ γεγνηῶς ἐ συνεσηκέ-
 να καὶ ἐπὶ πρέπει, καὶ διαπεράξατο. οὐ-
 πως ἐπισκοποῖς ἀγνοί τε καὶ ὀρθοδό-
 ξοις, ἔ φιλαθεοῖς ἔχοντες χαίρο-
 μῶν. εἴπῃ δὴ ἢ πρὸς μνήμην τὸ λυ-
 μεῶν ἐκείνων, ἢ πρὸς ἐπαρῶν ἀ-
 τῶ

ANNO CHRISTI 325.

τῶ θεοφρονίῳ τῷ θεοῦ, τὸ ἐστὶν ἐμοῦ, ἐνεργείας ἀνασταλήσεται. ὁ θεὸς ὑμᾶς φυλάξοι, ἀγαπῶντο ἀδελφοί.

Νικητῆς Κωνσταντίνου σεβαστοῦ Θεοδοῦτου.

ferui Dei, hoc est, meipsum opera poenas suae audaciae dabit. Deus vos, fratres carissimi, incolumes seruet.

Victor Constantinus Augustus Theodoto.

ὍΣΗ τῆς θείας ὀργῆς ἢ ἰσχύος πέφυκε, καὶ ὅζων εὐσεβείας τε καὶ θεοφρονίᾳ πεπνυμένωσι διχρῆς καὶ σεμαδῶν· οἱ εἰς τὴν ἀγνωστὴν ἄνοιαν ἰσχυροῦντες ἀρησκείαν, τὸ ποδὸν σωτήρος θεοῦ ὄνομα τῶ συστήματι τῆς οἰκείου λησθῆναι ἐμὴ τὸ τυχεῖν συζητήσεως ἐμίαναν. ὅτε ἡ μάστιγα μὴ τὴν τῆς σωθῆναι ὁμογνωμονία συμφωνίαν ἐχρῆσθαι τὴν ἀρετῆν ἐπαγορεύσασθαι πλάττω, τότε πῶς αὐτοῖς ἀποπήμασιν ἐμυθόντες ἐάλωσαν. διὰ τῆς τοῦ ἡθεῖας ἀρεθῆος αὐτῶν τῆς ἐαυτῆς ἀπίστεως λατῆς ἡ μὴδὲ ἐφῆρε τὰς ἀκακοῖς ψυχῆς ὀλίγον ὑπονοῖα φθρομύρας καθορᾶν· καὶ νῦν μὲν ἀξίαν ἀπὸν ἠπὸς δίκην, μείζονα δὲ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς διὰ τῆς παντὸς αἰῶνος ληψεται. ὅση τῆς ἡθῆς ἀληθινῶς δηλωθῆναι δεῖν ἠγασάμενοι, ἵν' εἴησιν κακῆ ἀρεθῆς νεοῖς τῶ ποιούτων, ὡς ἐγὼ γε ἐκ οἰμαί, τῆς ἡθῆς ἀνεκαθέσθαι ἀρεθῆς, ταυτὴν τῆς ψυχῆς ἀφελόμενος, καθαρᾶν, ὡς ἀρεθῆς, τὴν διδύοισιν, εἰλικρινῆ τε καθορᾶσιν, ἐχρῆσθαι πῶσιν τῶ σωτῆρι θεῷ παρασχεῖσθαι ἀρεθῆς. καὶ γὰρ τὸ ἀρεθῆς ὅστιν ὑποσχεῖσθαι, ὅς δ' ἀν' ἀνεραίων τῆς αἰωνίου ζωῆς ἐπάθλων ἀξίως βουλεύεται. ὁ θεὸς σε διαφυλάξοι, ἀδελφεῖ ἀγαπῆτε.

QUANTA vis diuinæ iræ exitit, etiam ex iis quæ Eusebio & Theognio acciderunt, facile licet tibi intelligere: qui in sanctissimam religionem debacchantes, Dei saluatoris nomen ipsa turba prædonum suorum etiam post impetratam veniam polluerunt. Nam tum maxime quando post concordem Synodi confessionem, priorem errorem eos corrigere oportuit, absurdus istis opinionibus adherescere deprehēsi sunt. Ob hoc igitur diuina prouidentia ex populi sui numero eos exturbauit; quoniam neque tulit minime malas mentes amentia illa corruptas videre: & nunc debitas ab iis poenas exposcit, maiores etiam deinceps in omni sæculo sumpturus. Quod prudentiæ tuæ indicare oportere putabam, vt si qua peruersa admonitio istorum (quod non existimo) tuo infideat animo, ea ex animo deleta, puram, vt decet, cogitationem, veram sanctificationem, intermeratam fidem seruatori Deo præbere studeas. Etenim consentaneum est hoc ab eo fieri, qui incorruptis æternæ vitæ præmiis dignus haberi constituerit. Deus te custodiat, frater dilecte.

